

Posudek na magisterskou diplomovou práci Ladislavy Brožové

Bc. Ladislava Brožová si pro svou práci vybrala zajímavé a vlastně dosud nezpracované téma: představení manipulace v literárním textu. Jde o téma, které má velmi široké konotace a není zdaleka omezeno jenom na literaturu. Autorka proto studovala problematiku v kontextu filozofickém (Hegelova Fenomenologie ducha, Patočkův koncept „otevřené“ a „uzavřené“ duše), sémantickém (Čapkovy, Poláčkovy a Havlovy úvahy o frázi, newspeak nacistického a komunistického režimu, viz Klemperer a Fidelius) a také psychologickém a psychiatrickém). Oceňuji, že tyto sondy do příbuzných oborů nebyly samoučelné, ale provázány také s materiálem literatury. Obecnější teoretická kapitola tak není samoučelná, ale stává se funkčním východiskem k analýze podob manipulace v prozaických textech.

Kapitola Manipulace v zobrazeném světě příběhu blíže specifikuje téma v literární reprezentaci. Kategorizuje strategie manipulátora a inspirována Bachtinovým úvahami o Dostojevském rozlišuje dva typy dialogu, „já a ty“ a „já a ono“ (na příkladu textů Dostojevského). Právě Dostojevského díla se v průběhu práce ukázaly být nejvhodnějším materiálem pro dané téma. Ladislava Brožová se soustředila na kratší Dostojevského prózy, které nejsou tak proslulé jako jeho velké romány, ale slouží jí velmi dobře pro interpretaci obou uvedených typů manipulace v literárním textu. Soustřeďuje se zejména na Ves Štěpančikovo (Foma Fomič), Věčný manžel (Pavel Pavlovič Trusockij), Dvojník (Goljadkin) a Zápisky z podzemí (pisatel, „člověk z podzemí“). Česká literatura se tak v analytických částech práce dostala do pozadí. Domnívám se, že tento posun byl na místě a že je dostatečně zdůvodněný celkovou koncepcí a rozvržením práce. Ostatně přesah k evropské literatuře a konfrontace s jejími významnými díly nemůže být literárněvědné bohemistice nikdy na škodu.

Práce Ladislavy Brožové je velmi dobře promyšlena i velmi dobře napsána. Autorka se zorientovala ve složité interdisciplinární problematice manipulace. Její interpretace literárního materiálu jsou samostatné a přesvědčivé. Některé připomínky, které jsem měl, jsme vyřešili v průběhu práce. Velmi rád doporučuji magisterskou diplomovou práci Ladislavy Brožové k obhajobě.

23. 1. 2014

Jiří Holý